

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inzerati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Placa in tozi se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

V precepu - na prelomu

Človek, ki se premišljeno in trezno razgleduje po sedanji dobi in njenih pojavih, se mora nehote spomniti burnih podob iz »Skrivnega razodetja« evangelista Janeza. Kakor tam, tako se tudi nam kažejo pošasti, ki jim oko ne more spoznati pomena: Lahko napovedujejo odrešenje in povečanje, lahko pa tudi pogubljenje in večno smrt.

Štirje mejniki

Največji med sedanjimi slovenskimi pesniki, Oton Župančič, je nekoč napisal pesem: »Kaj bo z vami, vi mejniki štirje, Celovec, Maribor, Gorica, Trst?« Ta pesem, ki vsebuje slovenski narodni program in velik del jugoslovanskega državnega programa, je v več tisoč izvodih razširjena po naših knjižnicah. Poznajo jo vas, mesto in trg, zato pa tudi upamo, da smemo o tem vprašanju mirno razpravljati ali vsaj — razmišljati. Misli — tako je nekoč veljalo pravilo — so davka in carine proste.

Vidite, od teh štirih mejnikov smo kljub rodoljubarskemu navdušenju, napitnicam in veseljem »za narodov blagor« sredi »problemov malega naroda«, ki nam jih je prav odprla šele svetovna vojna, rešili samo enega — naš Maribor. In še tega edinega nismo rešili po lastni zaslugi, ampak čisto po naključju — zaradi brezprimerne odločnosti in drznosti slovenskega generala — poeta Rudolfa Maistra.

Saj veste, koroški plebiscit in Rapallo — pravkar smo obhajali spominske obletnice — kako je bilo. Ko so se drugi mastili in vadjali za našo mučeniško tuniko, smo mi pošiljali proteste in se navduševali doma za pečjo. Italijani, ki so bili že zasedli Logaško kotlino in prišli do Vrhnike, so nameravali še sprehod v Ljubljano in malo dalje, da jih ni zaustavil neki gospod, pa ne iz tabora protestujočih Slovencev, ampak čisto vsakdanji srbijanski general — Smiljanič.

Licitacija za svetinje

Človek bi mislil, da se bomo po iztrenjenju radi usodnih neuspehov v tistih pomembnih prvih poveljih letih strnili kakor čreda, si izbrali zanesljivega pastirja in šli kot zavedna enota spet na pot. Seveda, če bi bili tako ravnali, bi pač ne bili Slovenci, ampak bi se bili pokazali kot zrel narod, ki bi lahko bili bratom v Jugoslaviji za vzor. Oni so to skraja tudi pričakovali in so nas gledali z velikim spoštovanjem. Bogu bodi potoženo, mi smo ostali sebi zvesti in smo one razočarali, sami sebe pa — opeharili.

Dva velika duhova — Ivan Cankar in Janez Ev. Krek — sta legla v grob, mesto njiju pa je prišla na oder četa branjevcev, ki je uprizorjela sramotne licitacije za naše narodne, slovanske in slovenske svetinje. Kar je

bila nekdanja simonija, prodajanje odpustkov in kupovanje večnega zveličanja, to se je s primernimi spremembami godilo tedaj med nami. Ljudje so spreminjali barve na debelo, čudovito hitro jih je zapuščal spomin in noben revmatizem jih ni oviral, da bi jim ne bila hrbtenica dovolj prožna. Takrat se je v zmedu zavedla slovenska vas in slovenski kmetijski človek si je v pravilnem gledanju bodočnosti ustvaril kot slovensko jedro novih časov bivšo Samostojno kmetisko stranko. Mirno lahko rečemo, da je bila s tem položena kal za veliko vsedrjavno kmetisko gibanje, ki bi bilo zaradi posebne gospodarske in socialne strukture naših pokrajin in z ozirom na družabno-socialno pojmovanje političnih vprašanj slovanske rase poklicano brez hudih pretresljajev napraviti red in prepeljati skupno ladjo v varne pristane.

Bolečine nastajanja

Ni naš namen, da bi pisali zgodovino zadnjih 19 let. Preveč nam je vse še blizu, preveč je sveže in skaženo tako rekoč s trenjem sedanjosti. Naglasiti pa vendar moramo eno: Nirojstva brez bolečin! Zato tudi trpi naša sedanjost, da se bo iz nje lahko rodila velika bodočnost. Ta zavest je tista čudežna sila, ki nas navdaja s pogumom, da vžlic razburkanim valovom in črnim viharjem ne klonemo.

Tisti, ki ste bili z nami od početka, ki ste doživljali z nami vse silne boje, lepe zmage, hude udarce in ostre poraze, se tega sami dobro spominjate. Zato bi bilo odveč, ko bi na tem mestu naštevati posameznosti. Eno pa moramo poudariti: Prišli smo, da oznamo slovenski vasi

evangelij kmetške miselnosti

in ji pokažemo edino resnično pot v Jugoslavijo. Zaradi svoje idejne — ne morda besedne — demokratičnosti smo na potu k temu svojemu cilju često iskali zaveznikov. Srečali smo na tem potu marsikoga, ki mu rojenice poštenosti in iskrenosti niso položile v zibel za življenjsko popotnico, srečali smo pa tudi mnogo poštenih in značajnih borcev, ki so male razlike znali podrediti velikemu cilju. Narodu v čast in zgodovini v pomirjenje bodi povedano, da je teh zadnjih bilo več. In tudi to dejstvo je med onimi, ki so nam pomagala vztrajati.

Nepojmljivi sklepi usode, nepremagljive spletke sil zunaj nas in neodpušljivo početje naših domačih nasprotnikov, vse to je zasukalo razvoj drugače kakor smo želeli. Nikdar in nikoli pa nam ne bo mogel nihče očitati, da bi bili kdaj krenili proč od svoje načelne smeri. Zahtevali smo enotno državo, ki ji bodi temelj — vas. Naj so se okolnosti spre-

minjale kakor koli, smo mi ostali temu načelu zvesti. In vsak korak, ki smo ga storili, najsi so ga tudi nasprotniki prikazali drugače, je bil napravljen v službi te velike misli, ki je po našem mnenju najbolj sposobna in najbolj poklicana za ureditev vseh naših spornih in tudi vseh še nenačetih vprašanj.

Na drugem bregu

Ta ponosna zavest je bogata dota slovenske vasi in našega kmetškega gibanja. Ne naglašamo tega zato, da bi se ponašali, saj smo vendar storili samo svojo dolžnost! Povedati pa vendar moramo zavoljo tega, da se pred vso javnostjo lahko bolj pošteno in odkrito pomenimo z gospodo z drugega brega.

Glejte, v zasebnem življenju poznamo odkrite, kremenite ljudi, ki nosijo vedno glavo pokonci in vsakomur jasno pogledajo v oči — tudi takrat, če so storili kaj narobe. Take ljudi vsi spoštujemo, ker ob njih vedno vemo, s kom imamo opravka in na koga se lahko zanesemo.

Poznamo pa še druge, ki se drže prihuljeno, gledajo v tla in spreminjajo svojo podobno kakor močvirsko blato. Govori s teboj, je ves tvoj; bo srečal tvojega nasprotnika, bo ves njegov; če pa zavihti korobač vajin skupni sovražnik, bo čisto njegov in bo za prijazen nasmeh izdal vaju in še koga, da le reši ali pridobi drobec lastne koristi. Narod jih imenuje hinavce, vetrnjake in petoliznike, sveto pismo pa pravi o njih: »Ker nisi niti vroč niti mrzel, ampak mlačen, te bom izpljunil iz svojih ust.«

Če so taki ljudje v zasebnem življenju zoprni in odvrtni, so v političnem naravnost škodljivi. Oni pomenijo kugo, ki razjeda narodovo telo.

Če je naša vas razdvojena, kdo je tega kriv? Če naše politično življenje vžlic poštenim stremljenjem in nesebičnim naporom mnogih najboljših narodovih sinov ne more najti prave poti, kdo je temu vzrok? Kdo je tisti, ki cepi vse, kar si hoče narod ustvariti močnega in velikega?

Dragi kmetje in kmetice, slišimo vaš odgovor, slovenska vas, poznamo tvoj klic! Spoznala si čelo, ki nosi sramotni Kajnov pečat. To čelo se je s svojim ravnanjem samo ujelo v precep kakor modras — in zdaj ne ve izhoda iz njega. V besnih smrtnih krčih se zvija kačji trup in glava brizga strup okrog sebe. Za strup te bolne golazni smo — neobčutljivi. Denaj in Pešta sta nas ubijala, ubiti nas nista mogla. Kakor je tiste dni Ivan Cankar, čeprav šibek po telesu, zaklical avstro-ogrskim mogotcem: »Avstrija je samo repek Nemčije, zato pojdemo naprej in jo bomo pustili v njenem d....« tako kličemo mi danes: »Ta nestvor ni niti slovenski niti jugoslovanski, ampak samo privesek nečesa, kar

ni naše; zato bomo pustili privesek v precepu, da se zaduši v lastnem strupu, mi pa gremo ponosno naprej!»

Na prelomu

Dogodki krog in krog nas nam pravijo, da se svet in z njim tudi mi sami nahajamo na prelomu. Že okolnost, da se tega zavedamo, nam lahko pomeni — rešilno orožje.

Prepričani smo, da nam bo usoda vsaj to pot ob našem zavestnem in smotrnem sodelovanju pravičnejša kakor doslej. Slovenska vas in slovensko kmetstvo se v vsej globini zavedata resnega položaja in samo čakata trenutka, ko bo domovina poklicala. Kajti ne boj in kri, ampak bratski razgovor iz oči v oči nam more utrditi skupni dom.

Mi doslej nobenega poskusa v tem smislu nismo niti prezirali niti ovirali, nobenega

pa tudi ne silili. Prepričani smo pa bili in smo še danes, da je v našem narodu dovolj zdravih sil in dovolj poštene življenjske volje, ki ne bo dopustila, da bi za bodočnost propadlo to, kar je sad nešteti dragocenih žrtev v preteklosti. V tem zaupanju stojimo na braniku in mirno gledamo vse, kar se dogaja. Vidimo precep in vidimo prelom ter vemo, da je to prizadetim nujna kazen za premnoge grehe. Zgodovina namreč ne pusti nobenega zla brez kazni in nobene dobrote brez priznanja.

Naš narod je pokazal svojo dobroto nešteto krat v zgodovini, svoje zmote pa je bogato opral s krvjo. Zato upamo, da sme z zaupanjem gledati v bodočnost, ker ni več daleč čas, ko bo zgodovina spregovorila. Radi tega pa: Ponosno naprej in glave pokonci! Pravica je z nami in pravica — mora zmagati!

Agrarna reforma v Kostanjevici pred upravnimi sodišči

V avgustu 1936 je banska uprava v Ljubljani izdala odlok, da se razveljavljajo vse odločbe o ugotovitvi interesentov, ki naj prejmejo zemljo od veleposestva verskega zaklada v Kostanjevici.

Obenem je bila odredjena obnova vsega postopka, torej predvidena možnost, da že pravomočno ugotovljeni agrarni interesi pridejo ob zemljo, ki lahko preide v druge roke ali pa morebiti kar še nadalje ostane last verskega veleposestva.

Ta odlok je bil razglašen v občini Kostanjevici in drugod, kjer so pač bili agrarni interesi. Eden med njimi je nabral mnogo podpisov na izjavo, da se s tem ne strinjajo. Ta izjava pa ni bila zadostna, potrebna je bila še tožba. Tožba zoper bansko odredbo je prišla na upravno sodišče v Celju. To sodišče pa je reklo, da sploh ni pristojno za razmotrivanje tožba v agrarnem postopku in je tožbo zavrnilo. Sedaj je šla stvar pred najvišje upravno sodišče v državi: pred Državni svet v Beogradu.

Državni svet v Beogradu pa je razsodil,

da je Upravno sodišče dolžno preiskati, če je banska uprava pravilno postopala, zlasti, ali je imela pravico reči vsem interesentom, ki so že dokončno kot taki dognani — da morajo zapustiti dodeljeno jim zemljo.

Zakon o upravnem postopku namreč pravi, da se smejo pravomočno končane stvari obnoviti le pod sledečimi pogoji:

če je listina, ki je temelj za dotično določbo, ponarejena;

če so priče ali izvedenci po krivem pričali in so bile njihove izpovedbe odločilne ali je sploh prišlo do take odločbe na podlagi kakšnega kaznivega dejanja ter končno, če pridejo na dan nove okoliščine in dokazi, ki bi prinesli drugačno rešitev kot je bila prvotna, a jih stranka brez svoje krivde ni zaznala še v prejšnjem postopku.

S temi vprašanji se bo sedaj bavilo spet upravno sodišče v Celju, ki je prvotno bilo mnenja, da jih ni poklicano reševati.

Svoje čitatelje bomo obvestili o novi razsodbi našega upravnega sodišča, čim bo izšla.

Poplave zločinov kriče o socialnih krivicah

Ta teden je spet zalila Slovenijo poplava zločinov. Brat zakolje brata, oče sina, sin očeta, mož ženo, žena moža, človeku se je že lasje, ko poslušate te krvave zgodbe. Vmes tatvine, vlomi, ropi, noben kraj ni več svet, noben čas več varen. Iz cerkve ukradejo starinsko podobo, sredi mesta izropajo priletno starko in jo puste, da se zaduši, vajenec požge dom svojemu gospodarju, skratka: slika propasti, ki vpije do neba!

V zadnji številki našega lista smo spregovorili nekaj besed o socialnih krivicah na vasi. Številni dopisi, ki smo jih prejeli kot dodatna razmotrivanja k tam nakazanim mislim, nam dokazujejo, kako živo občuti vas ta strupeni prepad. Popolnoma se strinjamo s tistimi, ki zatrjujejo, da so tudi zgoraj omenjene strašne sence samo odlomek iz strašne slike socialnih krivic na vasi.

Samo pomislite, kdo je znašel krilatico »o trdi slovenski pesti«? In proti komu naj se uporablja? Proti lastnemu človeku, proti bratu, očetu, sinu, možu, ženi, proti sosedu in proti vsakemu človeku, ki ne ukloni tilnika svojih misli pod bič pohlepne ukaza.

Ali veste, koliko naš narod žrtvuje v razne lepe in dobre namene, ki mu jih znajo v plemenitih besedah naslikati neplemeniti ljudje. Tisoči in milijoni se zbirajo in zbero, toda kdo je še kdaj slišal, kam so izginili, ko so se odtekli iz vasi? Narod je potrpežljivo čakal, pričakal pa še do danes ni računa ne odkrite besede. Medtem ko je samo tonil v bedi — (beseda o nagih

otrokah je, žal, kruta resnica) — je videl rasti blagostanje in razkošje, o kakršnem ni smel sam niti sanjati.

Ali je kaj čudnega, da je v podzvesti jela valovati ljudska nejevolja in podirati vse temelje morale in reda? Človek, ki vidi, da je v blato poteptano vse, v kar je verjel in na čemer je zgradil svoje življenje, izgubi tla pod nogami in postane — zver.

Da, vidite, tu je vir gorja! Ni zločinec samo tisti obupanec, ki je dejanski zagrešil zločin, ampak večji, hujši in grši zločinec je tisti, ki je preprostega človeka v tako dejanje zapeljal s svojim vzgledom. Tisti, ki drugače uči in spet čisto drugače dela, tisti je grobokop naše sreče, tisti je črv naše vasi in gloda na stavbi njene rasti!

Učenec je podoba svojega učitelja. Kdo pa se ponaša, da je dolga desetletja vodil in vzgajal slovenski narod? Kar nam je vzgojil, je strašna obsodba njegovega dela.

Zdaj ne pomaga tarnanje in nobeno hinavsko zavijanje oči. Edino, kar bi še mogel tak učitelj storiti, bi bilo, da bi se pred vso javnostjo skesano potkal na prsi in priznal: »Grešil sem!«

Tega seveda ne bo naredil, sicer ne bi bil zmožen podlosti, ki jih je zagrešil. Eno pa bo narod nekoč brezobzirno zahteval od njega: »Položi račun od svojega hiševanja!«

Da, to se bo zgodilo, če mi hočemo ali ne; kajti tako zahteva življenjska nujnost. In takrat se bodo pokazale tudi vse rane, ki so danes

nemara še skrite, in tedaj bo šele slovenska vas spoznala, v kakšno močvirje krivic je bila pahnjena.

Ali se ljudje, ki so pahnili narod v tako močvirje, kaj zavedajo svoje silne odgovornosti? Tu ne gre za »naslov, ime in stan«, ampak za početje, ki ga niti smrt ne opere. S čim ga upajo neki oprati ti ljudje?

Narod, slovenska vas pričakuje odgovora, ima pravico do njega in ga tudi zahteva; kajti Slovenci vendar ne morejo dovoliti, da zaradi peščice glodavcev pogine ves narod v poplavi zločinstva!

Ob stoletnici rojstva skladatelja Antona Foersterja

Letos 20. decembra bo minilo 100 let, odkar se je v Osenicah na Češkem vaškemu učitelju in vodji cerkvene glasbe Jožefu Foersterju rodil za našo glasbeno kulturo in ustvarjanje velepomembni in zaslužni skladatelj in glasbeni vzgojitelj Anton Foerster.

Odkar je ta veliki mož l. 1867. kot kapelnik pri »Dramatičnem društvu« in vodja petja in šole tedanje »Čitalnice« prišel v Ljubljano, je posvetil vse svoje izredne sposobnosti razvoju in napredku slovenske glasbe. Že leta 1868. je sprejel mesto organista in zborovodje v ljubljanski stolnici, kjer je potem deloval nad 40 let. Tu je razmahnil vse svoje velike sposobnosti. »Cecilijino društvo«, orglarska šola in »Cerkveni glasbenik« so ustanove, ki so se mogle razviti samo pod Foersterjevim vodstvom in ob njegovem požrtvovalnem sodelovanju. Z njimi je reformiral vso našo cerkveno glasbo in z vzgojo organistov dvignil cerkveno in svetno glasbeno in pevsko kulturo našega podeželja.

Že samo to delo je vredno človeškega življenja. Foerster pa je našemu narodu tudi na polju svetne glasbe ustvaril vrsto draguljev, med katerimi naj omenimo širokim krogom najbolj znano njegovo opero »Gorenjski slavček«, ki še danes napolni gledališče, kadar je na sporedu.

Čeprav ne naštejemo velikega števila njegovih skladb z najrazličnejših področij, če ne naštevamo v podrobnostih njegovega glasbeno-kritičnega dela, pa ne smemo prezreti njegovega glasbeno- in pevsko-vzgojnega pouka. Sestavil nam je »Pevsko šolo«, po kateri je uvajal na vseh tedanjih ljubljanskih srednjih šolah mladino v svet glasbene umetnosti. Kot učitelj petja in glasbe je bil nenadkriljiv. S svojo odkritostjo, svojo priključljivo nazornostjo in osvajajočo šegavostjo je znal mladega človeka tako prikleniti nase in na svojo lepo umetnost, da nam je vzgojil cele rodove pevcev. Vsi, ki smo kdaj v mladosti bili njegovi učenci, se še zdaj kot sivolasni možje v topli hvalečnosti spominjamo svojega nekdanjega velikega učitelja.

Ni se še našlo pero, ki bi do kraja opisalo in prikazalo zasluge tega velikega moža za nas, Slovenci pa čutimo do njega resnično spoštovanje in iskreno hvalečnost.

Doma in drugod

Proti sporazumu

nadaljuje svojo gonjo časopisje JRZ z beograjsko »Samoupravo« na čelu. Klerikalna glasila se sramežljivo vedejo pri tem početju in so zadnje čase postala zelo previdna in redkobesedna. Nekaj časa so priobčevali dolge članke iz »Samouprave«, v katerih so bruhala ogenj in žveplo na združeno opozicijo zaradi sporazuma, a v najnovejšem času se zadovoljujejo le z nekaj vrsticami brezbarvne kritike in se beseda sporazum s silno težavo izcedi skozi klerikalne zobe. Časopisje katoliške akcije mnogo bolj ljubi napade na JNS in se lepo zanje skriva, ko njegovi bratci potijo krvavi pot v obrazu, nazivajoč sporazumaške izkoreninjenice, izdajalce, škodljivce in prekucuhe.

Bivša SDS

Glavni odbor bivše SDS je v nedeljo zasedal v Zagrebu. Predsedoval mu je g. Večeslav Vilder. Predmet zasedanja gospodov samostojnih demokratov je bilo vprašanje sporazuma in razpoloženje v narodu.

Združena opozicija

je tudi ta teden priredila več konferenc in manjših sestankov po raznih krajih Srbije. Sestanki in konference združene opozicije imajo namen otipavanja narodnega razpoloženja povodom sklenjenega sporazuma med zagrebško in beograjsko opozicijo.

V splošnem je treba reči, da Srbi odklanjajo zahteve sporazuma, kolikor se tiče ukinitve ustave, načela treh narodov in porušenja vseh osnov Aleksandrovske Jugoslavije.

Ljotičev „Zbor“

Glavni odbor Ljotičeve stranke »Zbor« je imel v nedeljo v Beogradu sejo, na kateri so razpravljali o političnem položaju.

JNS

je imela zadnje dni po Srbiji in Bosni več shodov in konferenc. Pristaši Jugoslovanske nacionalne stranke mirno čakajo na razvoj dogodkov, ker so prepričani, da se bo prej ali slej morala situacija vrniti v njihove roke.

Mladinsko zborovanje JNS

V nedeljo se je vršil ustanovni občni zbor mladinske organizacije Jugoslovanske nacionalne stranke na Vrhniki. Vrtni prostori pri Kunstlu so bili polni in so se zborovanja udeležili tudi starejši tovariši.

Banovinski odbor OJNS je zastopal tov. Uršič Andrej, ki je orisal v svojem govoru načelno stran mladinskega gibanja. Narodni poslanci Stanko Hočevar, Albin Koman in Milan Mravlje pa so poročali o političnem položaju v državi, posebno pa še o najnovejših dogodkih v Sloveniji.

Izvajanja in poročila govornikov so bila navdušeno sprejeta. Slovenska mladina ne bo stala več ob strani in nezainteresirano gledala, kako se razvijajo dogodki v Jugoslaviji, temveč hoče aktivno poseči vmes. V dosegu uspehov se hoče politično organizirati, ustvariti potom organizacije skupno voljo ter na ta način vplivati na politični razvoj. Naš mladi rod se zaveda, da se kuje usoda predvsem zanj in da bo on v prvi vrsti občutil v bodočnosti dobre ali slabe posledice sedanje politike. Mladini ne more biti vseeno, kakšna politika se vodi, kako se ji kuje usoda in kakšna bo njena bodočnost.

Govorniki so obširno razpravljali o posledicah, ki jih je povzročil zagrebški sporazum, o stališču, ki ga je do sporazuma zavzel glavni odbor JNS in o klerikalizmu v Sloveniji.

Po govorih je bil izvoljen odbor krajevne omladinske organizacije za Vrhniko.

Brodar neče z Zagrebom

Janez Brodar iz Hrastja pri Kranju je predsednik »Kmečke zveze«. Večkrat je obiskoval zadnje leto Zagreb in se zglasil tudi v politični pisarni g. dr. Mačka. Govorice so vedele povedati, da išče Brodar stikov z Mačkovim pokretom, da ga odobrava, in da se bo Kmečka zveza temu pokretu priključila, oziroma bo pristopila k oživljajoči se b. SLS, ki ostro obsoja politiko JRZ.

V ponedeljek pa je g. Brodar dal izjavo v »Slovenskem domu«, da nima nobene zveze z razdiralci naše slovenske in katoliške skupnosti in da odobrava politiko g. dr. Korošca.

Proslava slovanske kulture na Balkanu

Vuk Stefanović Karadžić

Te dni je srbski del Jugoslavije obhajal pomemben jubilej — proslavo 150letnice rojstva Vuka Stefanovića Karadžića.

S Srbi proslavljamo spomin tega velikega moža tudi mi Slovenci. Saj je bil Vuk Karadžić tisti človek, ki je dvignil in zbral narodne zaklade in s tem svojim delom prvi povedal, da politične meje ne morejo presekati duhovne povezanosti naroda.

Vuk Karadžić je bil mož, ki je ustvaril Srbom enoten pismeni jezik. On je bil tisti, ki je zbral bogastvo srbske narodne pesmi v zaklad, ki ga je občudovala in ga še občuduje vsa Evropa in ves kulturni svet. Za nas Slovence pa je še posebno važno, da je to delal Srb po nasvetih in navodilih slovenskega učenjaka Jerneja Kopitarja.

Razumljivo je, da takrat niti ta niti oni ni mogel videti obrisov velike dobe, ki sta ji utirala pot. Pomembno za slovansko misel na Balkanu pa je dejstvo, da je Karadžić pod vodstvom Slovenca Kopitarja pripravil na duhovnem polju to, kar smo mi dosegli tudi na političnem.

Vukovo delo je vplivalo na ilirizem, ki je tudi zastopal idejo narodno-kulturne skupnosti in je prvič zavestno — čeprav morda ne najbolj posrečeno — vključil tudi nas Slovence v veliko narodno celoto. Mi smo bili takrat ne le državno-politično, temveč tudi kulturnopolitično zaprti v nemško-avstrijsko ječo in vse sile so delovale, da bi nas definitivno odsekale od srbsko-hrvatske celine. Toda tudi k nam so dospeli močni odmevi Vukovega dela in usoda je simbolično povezala naš rod z genialnim preporoditeljem bratov na Karadjordjevem jugu. Našemu učnemu Jerneju Kopitarju je bilo dano, da je po-

stal učitelj, najboljši prijatelj, zaščitnik in podpornik Vuka Karadžića. Slovenski Kopitar je odkril srbskega Vuka Evropi, bil mu je svetovalec in vzpodbudnik v njegovem jezikovno-reformističnem delu, sourednik njegove sloveče izdaje narodnih pesmi, pomočnik pri sestavi njegovega slovarja. Kadar se imenuje Vukovo ime, zveni tudi Kopitarjev slovenski glas. Slovenski učenjak, ki je, zvesto vdan Avstriji in njeni vladarski hiši, živel na Dunaju, seveda ni mogel in najbrž tudi ne bi bil hotel misliti na dalekosežne zgodovinske posledice Karadžićevega dela, toda v resnici je nevede in nehotе sodeloval pri ustvarjanju podlage za vse ono, kar je nujno prinašal razvoj dogodkov in kar danes predstavlja veliko nacionalno in politično realnost: Jugoslavijo. Saj je bil skrajna in nujna posledica Vukovega dela — 1. december 1918.

Kako točno je pojmovala Vukovo delo nekdanja Avstrija, naj pove samo neznatna okolnost, da je bil slovenski človek, pri katerem je našla avstrijska policija Vukove narodne pesmi — čeprav z žigom ugledne avstrijske vseučiliške knjižnice — postavljen pod policijsko nadzorstvo in ga je samo fronta rešila ječe.

Zato je naša sveta dolžnost, da se izkažemo vredne velikih mož. Naša naloga je, da dovršimo, kar so oni začeli. To bo najlepša in najdostojnejša Vukova proslava.

Zoper sporazum

nadaljuje JRZ svojo borbo. Bivši minister gosp. Gjura Janković je imel v nedeljo v Beogradu sestanek strankinih pristašev, na katerem je zopet izbruhal vso jezo na sporazumaške in rekel med drugim tudi tole:

Ko smo ustanavljali JRZ, smo pozvali vse državljane, naj vstopijo in sprejmejo njena osnovna načela narodnega in državnega edinstva. V našem programu smo dejali, da nismo niti za centralizem, niti za federalizem, nego za široke samouprave. Člani JRZ smo načelno za sporazum, toda ne za sporazum med jugoslovanskimi narodi, ker je v Jugoslaviji samo en narod, temveč za sporazum med politikami, ki predstavljajo narod. Sporazum, kakor si ga zamišlja JRZ, ne sme poglobljati razlik med posameznimi deli našega troimenega naroda, temveč mora počasi izgladiti vse razlike, ki so ostale kot posledica naše težke preteklosti. V ostalem bodeta pa objavila celoten govor »Slovenec« in »Domoljub«.

Kratke vesti

■ **Usoda vohunov.** Kitajske oblasti so te dni dale ustreliti v Hajnanau v pokrajini Honau 200 japonskih vohunov.

■ **V morje je treščilo veliko holandsko bombno letalo** blizu Surabaje v holandski Indiji. Pri tem se je smrtno ponesrečila vsa posadka, ki je štela 7 mož.

■ **Najvišji stolp na svetu** grade v Stockholmu. Visok bo 380 metrov. Na vrhu bo napravljena prostrana ploščad, odkoder bo lep razgled po okolici. Tik pod vrhom bo tudi bar. V višini 80 metrov bo razkošna restavracija, v kateri bo prostora za 430 gostov.

Kmetiskim dolžnikom v vednost

Drugi obrok (anuiteto) za kmetске dolgove morajo po določilih Uredbe o likvidaciji kmetiskih dolgov plačati dolžniki Privilegirani agrarni banki izključno preko pristojnih davčnih uprav. Samo pri prvi anuiteti je bila do neke meje izjema in so dolžniki dobili poziv, da jo plačajo neposredno Privilegirani agrarni banki, in sicer zato, ker Priv. agrarna banka takrat še ni mogla sestaviti seznamov dolžnikov in jih poslati davčnim upravam. Tudi zastran prve anuitete so za vse tiste dolžnike, ki je niso pla-

čali do 1. septembra t. l. naravnost pri banki, naknadno izdelali sezname in jih poslali davčnim upravam. Zato morajo dolžniki plačati tudi prvo anuiteto preko davčnih uprav. Druga anuiteta je zapadla 1. novembra t. l. Privilegirana agrarna banka je poslala sezname vseh dolžnikov davčnim upravam in opozarja dolžnike-kmete, da morajo to drugo zapadlo anuiteto izključno plačati pristojnim davčnim upravam. Privilegirana agrarna banka zaradi tega ne bo sprejemala neposredno od dolžnikov nakazil za račun druge anuitete. Dolžniki naj se ravna po teh navodilih, da ne nastanejo pri plačevanju nerednosti.

Pojasnilo vinogradniškim zadrugam

Na mnoga vprašanja ali vinogradniške zadruge lahko točijo zadržno vino na malo ali na veliko brez točilne pravice za alkoholne pijače izven zadržnih kleti v kraju produkcije ali

zunaj zadržnih kleti v kraju, kjer ima zadruga svoj sedež, je davčni oddelek finančnega ministrstva izdal obširno pojasnilo. Po določenih pravilnikih za izvršitev določil taksnega zakona, lahko prodajajo pridelovalci vino in žganje lastnega pridelka in z lastnega zemljišča v svojih kletih, kjer imajo zemljišča, in v kletih onih hiš, kjer stalno stanujejo, in sicer na kmetih v količinah preko 5 litrov in v mestih v količinah preko 10 litrov, in sicer brez pravice za točenje alkoholnih pijač na drobno ali na debelo. Ker se vinogradniške zadruge smatrajo za pridelovalce vina in žganja lastnega pridelka in iz lastnega zemljišča, smejo tudi one prodajati zadržno vino in žganje iz svojih zadržnih kleti brez pravice za točenje alkoholnih pijač, in sicer na deželi v količinah preko 5 litrov in v mestih v količinah preko 10 litrov. Če pa žele te zadruge prodajati vino ali žganje zunaj kleti z voza ali s katerega drugega prevoznega sredstva v količinah preko 50 litrov hkrati, si morajo za to prodajo izposlovati redno pravico za točenje alkoholnih pijač.

Kaj se godi po svetu

Položaj se ta teden ni prav v ničemer izboljšal. Glede španskega vprašanja moramo žalibog reči, da je evropska demokratična fronta kapitulirala. Kaj je Angleže in Francoze prisililo, da so se vdali fašističnemu pritisku, je težko reči. Vsekakor je bilo tu na delu mnogo sil, mislimo pa, da se ne motimo, če trdimo, da je uspeh

protislovanskega boja

vse to, kar danes uganjata v svetu Nemčija in Italija.

Spretnost italijanske diplomacije je znana že iz dnu svetovne vojne. Nemška diplomacija

ki živi v Rusiji, potem mora vsak pameten človek vedeti, koliko je bila ura.

Značilno v tej neenaki borbi je še dejstvo, da ustanove stoje na strani fašistov. Pomnite, da je to ista ustanova, ki jo Hitler brezobzirno preganja, ista, ki na Japonskem gleda malikovalce in pogane! V trenutku pa, ko je treba nastopiti proti nam, pozabi gospoda na svoj misijon-ski klic in poklic ter velikodušno seže pod pazduho Italiji, Nemčiji in Japonski. Ta zveza je spričo teorij o rasah in edino zveličavnih nauk tako nenaravna, da se človeku ježe lasje, ko jo gleda. Zato pa vede ta zveza kljub vsemu

oznanjevanju miru

nujno do prelivanja krvi. Slovanstvo namreč mora v samoobrambi nastopiti proti vsem tem rovarskim nakanam. Gre samo za vprašanje, kdaj dozori usodni trenutek.

Spričo takega položaja je razumljivo, da je

bruseljska konferenca

ostala brez uspeha. Zadnjič smo rekli, da bo odgodena. Danes moramo to napoved popraviti. Konferenca se je začela, toda izkazalo se je, da je brez pomena. Medtem ko ginejo na Daljnem vzhodu tisoči in stotisoči ljudi, so gospodje v Bruslju sklenili, da si izberejo stalen odbor za proučevanje dogodkov, konferenca sama pa bo odgodena.

V primeri s tem je naše hrvatsko vprašanje res samo igračka.

Nemčija v borbi za kolonije

Osrednja zahteva Hitlerjeve Nemčije je danes — vrnitev kolonialne posesti. V našem listu smo že večkrat izrazili mnenje, da Nemčija od te svoje zahteve ne bo odnehala in da bo tudi verjetno dosegla svoj cilj.

Razvoj dogodkov naše mnenje popolnoma potrjuje. Po nedavnem govoru, v katerem se je angleški zunanji minister Eden v poslanski zbornici dotaknil tudi tega vprašanja, so vsi nemški listi polni samo razpravljanja o kolonijah. Zlasti jasno se izraža list »Germania«, ki med drugim piše:

»Nemčija ne zahteva nič drugega, kakor da se ji vrne suverenost nad ono prekomorsko posestjo, ki ji je bila leta 1919 protizakonito odvzeta. Ta nemška zahteva danes že pomeni eno glavnih točk mednarodnega razpravljanja. To je vprašanje, preko katerega danes ni več mogoče priti na dnevni red.«

Da niso te besede samo časopisno modrovanje, ampak tehtna zahteva, nam priča okolnost, da nemški uradni krogi o sedanjem nemškem poslaniku v Londonu Ribbentropu že govorijo kot o bodočem ministru za kolonije.

Hkratu iz Bruslja prihajajo vesti, da sta Francija in Anglija v tem vprašanju pripravljeni za sporazum z Nemčijo, če pristane Nemčija na istočasno ureditev srednjeevropskih in jugovzhodnoevropskih problemov, če se odpove rovarjenju proti Češkoslovaški in širjenju narodnega socializma na Madžarskem.

Ti na videz preprosti pogoji vsebujejo mnogo zapletenih problemov, vendar je verjetno, da ni več daleč čas, ko bo Nemčija spet imela svoje kolonije. To bo vsekakor uspeh, ki se ga Nemci po pravici lahko vesele in smejo biti ponosni nanj.

Minister Pierlot, ki mu je poverjena sestava nove belgijske vlade.

Iznajdljivost bolgarskega finančnega ministra

Po novem bolgarskem volivnem zakonu imajo tudi ženske volivno pravico. Tako je tudi v mnogih naprednih državah. Poleg tega vsebuje bolgarski volivni zakon določbo, ki je menda edinstvena v Evropi. Ta paragraf je bil uvrščen v zakon na zahtevo finančnega ministra in se glasi:

»Vsak, kdor hoče imeti aktivno in pasivno volivno pravico, se mora na volišču izkazati s potrdilom, da nima zaostankov v plačilih državnih davkov.«

Določba je rodila nenavaden uspeh. Pravijo, da je sedaj po bolgarskih davkarijah promet živahen kakor na voliščih. Bolgarska vlada odlej ne bo nikoli več v zadregi: Vsako leto izvede po ene volitve, pa bodo davki brez eksekucij zmeraj v redu plačani.

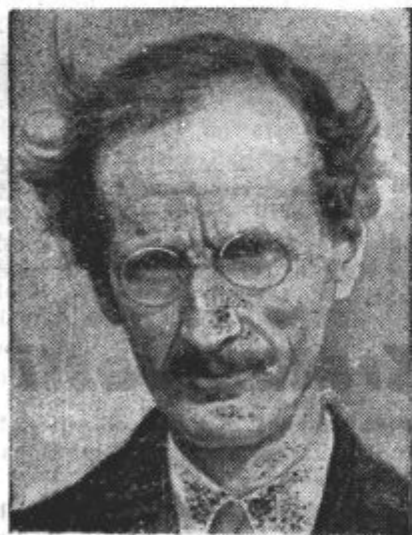
Srednji Ameriki grozi vojna

Srednji Ameriki grozi vojna. Razmerje med republikama Nikaragua in Honduras je tako napeto, da se doslej vsi posredovalni poskusi Zedinjenih držav, Venezuele in Costarice izjalovili.

Spor je nastal zaradi meje, ki ni točno označena. Sedaj je Nikaragua izdala znamko z zemljevidom, na katerem je kot nikaragujska last označeno obmejno ozemlje, ki si ga hkratu lasti tudi Honduras.

Spor se je tako zaostрил, da je vlada Nikarague že poslala v to ozemlje večje število redne vojske. General Rigoberto Reyer sicer zatrjuje, da so to samo navadni ukrepi za zavarovanje meje, vendar vsa Amerika ve, kaj to pomeni. Diplomacija še vedno skuša preprečiti novo prelivanje krvi.

Ko prečitale Kmetški list, dajte ga lepo v šep in pokažite ga sosedu. Opozorite ga na važnejše članke, ki so pisani v duhu kmetškega pokreta. Ne bo vam treba tega ponoviti trikrat, pa boste imeli pridobljenega novega naročnika za prihodnje leto.

Belgijski profesor Piccard se je najprej dvigal v silne višine, v tako zvano stratosfero, kakih 15 do 30 tisoč metrov nad zemljo, zdaj hoče še v globino morja 9000 metrov. Seveda je veliko vprašanje, kako se mu bo to posrečilo. Znanost pa bo na vsak način uvrstila ime tega požrtvovalnega junaka med svoje svetle zvezde.

pa se je vrnila v preteklost in se naslanja na orožje. Poleg tega mesto nekdanje »rumene nevarnosti« grozi sedaj s »slovansko nevarnostjo«. To pa je utež, ki danes zmaguje. Vsa gonja v svet, ki se na zmagaj pojavlja kot zveza za

boj proti komunizmu

je namreč čisto navadna in prav debela laž.

Med fašizmom, med hitlerizmom in stalinovstvom ni bistveno prav nobene važne idejne razlike. Vse te tri struje pomenijo diktaturo, pomenijo nasilno ropanje človeških pravic, ki jih ima po demokratičnem pojmovanju vsak človek. Če pa se tako med seboj tuji elementi, kakor je romanski fašizem, germanski hitlerizem in japonsko-mongolski imperializem družijo v enotno fronto proti slovanskemu razpoloženju,

Mladina na vasi

Iz oči v oči

Listič, ki nosi, ne vem zakaj ponosno ime »Slovenska vas«, je v svoji 6. številki prvega letnika prav nesramno in brez vsakega povoda napadel — slovensko vas, to se pravi: organizirano kmetско mladino.

Kot nepolitičen človek, a kmetški sin, ki mi kmetško poreklo ni politikum, temveč sestaven del lastnega bitja, se čutim dolžnega in celo poklicanega, da natočevanja, izražena v imenovanem listu, odločno odklonim.

Bil sem kot idejni pristaš in kot edini novinarski poročevalec na seji Glavnega odbora in ves čas na občnem zboru Zveze kmetških fantov in deklet.

Na seji Glavnega odbora sem celo posegal v debato in to s tako ognjevitostjo, da so me nekateri smatrali za to, kar nisem nikdar bil in nikdar ne bom. Iz vsega mojega dosedanjega dela, govorjenega in pisanega, je razvidno, da mi kmetstvo ni fraza niti korito, ampak življenjsko prepričanje. Prav zato si tudi dovoljujem pripomniti nekaj besedi na napad »Slovenske vasi«.

Tamkaj trdi užaljeni »junačina« ali »mali Mussolini« ali pa — če hočete — »mali Stalin«, da je bil na občnem zboru Zveze kmetških fantov in deklet med »samo mestno gospodo«.

Fantje, dekleta, ki ste žrtvovali čas in denar, da ste se lahko udeležili te edine in edinstvene kmetške manifestacije, ali čutite, kako neupravičeno vam je ta človek, ki ga — mimogrede povedano — vsi poznamo, prisolil nezasluzeno klobučko? Vi vsi, ki ste prišli žuljavi naravnost od svojega dela, vi ste v njegovih očeh »gospodki! Nočem vas naštevati po imenu, vas vseh, ki ste podajali krasna poročila o uspehih svojega dela, vem pa, da ste vsi, od predsednika do slednjega člana, bili res kmetški fantje in dekleta. Kramljali smo pred občnim zborom, razgovarjali smo se med odmori, zdaj pa reci ti iz Ptujkega, Ljubljanskega ali Celjskega pododbora, kakšen

gospodek si? Fant si, naše gore list in naše vasi sad! In ker si tak in ker si to, smo te iskreno veseli in upamo vate!

»Gospoda je sedla za zeleno mizo, pravega kmečkega fanta ni bilo med njimi« — pravi nesrečni dopisnik »Slovenske vasi«. Zdaj pa recite, dragi tovariši, Avsec, Blaž, Tomažič, Turnšek in vsi drugi (deklet niti ne naštevam, ker jih preveč spoštujem, da bi jih vlačil v to nevredno debato), ali ste kmetški ljudje ali ne? Kdo, ki je po stanu in delu ali pa vsaj po srcu in miselnosti kmet, se je mogel čutiti tujca med vami?

Sicer pa, pustimo to! Slovenski pregovor o živali, ki dlako pusti, kjer koli leži, se je obnesel tudi tu. Samo zaradi zanimivosti naj vas, dragi tovariši in tovarišice, opozorim še na tole:

V imenovanem listu piše »znani — neznani« dopisnik: »Pokazali bi jim svoje žuljave roke in vprašali, zakaj so njihove tako nežne in bele, če so res fantje od pluga in motike«.

Vidiš, pobič — imena fant namreč nisi vreden —, jaz sem videl na tem občnem zboru dosti žuljavih rok. Zdaj mi pa ti, če si res odkrit kmetški tovariš, pokaži žulje na beli roki advokata gospoda dr. Rudolfa Doboviška, ki je napisal uvodnik v isti številki lista, kjer si ti pljunil na edino res kmetško mladinsko organizacijo na slovenski zemlji!

Naj bo dovolj! Meni se zdi, da bi bilo Zvezi pod čast, če bi se ukvarjala s takimi rečmi. Da pa bolno domišljijo spravim v pravi tir, sem to napravil sam.

Prepričan sem — in mnogo poštenih je, ki mislijo z menoj enako, da ta nezasluzen »udarec« ne bo Zveze čisto nič zadel, »Slovenska vas« pa si je napravila kaj slabo uslugo, ko ga je priobčila. Strici, kje pa živi slovenska zemlja, če ne na vasi. O popolni demokraciji pišete, vas pa hočete pridobiti z brkami in klofutami? Če boste tako nadaljevali, vam bo z menoj vred rekla: »Hvala lepa!«

Ivan Albrecht.

košolci vzgajali v kmetškem duhu, proučevali gospodarska, socialna in kulturna vprašanja slovenske vasi in se pripravljali, da bodo nekoč kmetškemu ljudstvu v pomoč pri borbi za njegove pravice.

Društvo »Njiva« je bilo ustanovljeno leta 1923. in je v svojem 14letnem delovanju vzgajalo mnogo kmetško zavednih šolancev.

Št. Pavel pri Preboldu

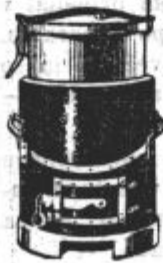
Društvo kmetških fantov in deklet priredi v nedeljo 21. novembra 1937 ob 3. uri popoldne v dvorani g. Franca Vedenika tekmovalno in nagradno streljanje prašiča.

Vabimo vse prijatelje kmetške mladine in domače zabave ter sosedna tovariška društva, naj se prireditve v čim večjem številu udeležijo.

Frankolovo

Društvo kmetških fantov in deklet na Frankolovem priredi (gostuje) v Zrečah dne 14. novembra ob 3. uri popoldne v dvorani Kračun, igro »Tihotapec«. Po igri se vrši Martinov večer. Za jedačo in pijačo preskrbljeno. Za obilni obisk se priporoča odbor.

Brzoparilnike »GAMA«

domač proizvod, izdelek isti kot inozemski in nad polovico cenejši izdeluje

Ciril Poderžaj
lg pri Ljubljani

10letno jamstvo. Cenik brezplačno

»Naš čaj«

mešanica domačih
čajnih rastlin!

Najboljši nadomestek za
inozemске čaje!

Po odobrenju ministrstva
socialne politike in na-
rodnega zdravja v Beo-
gradu z dne 11. maja 1935.
S. br. 14.004

Naprodaj pri:

Kmetijski družbi r. z. z. o. z.
v Ljubljani

Mlatič

Tudi krščanski socialisti mlatijo

Krščanski socialisti, bog jim daj zdravje, so začeli v svoji cajtenšci, čeprav je majhna, mlatiti po pokvarjeni gospodi, na sličen način kakor mlatim jaz po fižolovih, včasih pa tudi po debelih obratih žitnih snopih. Mlatenje se začneja takole:

»Pri nas so ljudje, ki si prisvajajo vodstvo in izključno poklicanost za vse javno življenje. Povsod hočejo imeti prvo in zadnjo besedo. Kdor ni z njimi, je proti njim. Tisti, ki hoče pokazati na pravo podobo življenja, veliko tvega. Takemu predznamenju resnicoljubu natvezijo najbolj ogabne očitke, proglasijo ga za upornika, nevernika in nasprotnika cerkve in priležnika komunizma... Gibalo vsega njihovega dela je neutrudljivo sovraštvo in gonja proti vsemu, kar je na poti njihovim ciljem. Pri svojem boju zamenjujejo idejo s taktiko, svetovni nazor z disciplino. Njim niso katolicizem, fašizem in podobno nič drugega, kakor samo borbena gesla. Zanje ljudje, ki niso v njihovih vrstah, niso nikdar dovolj verni, dovolj katoliški, če so — seveda po izrazu njihovih pojmov in meril — sploh ljudje. A vse to pa ni nič drugega, da opljujejo vse, kar ni strogo uvrščeno v njihov krog. To ni moralno, ne krščansko, ampak le podlo, do ogabnosti pretkano agitatorsko delo, ki vidi zablode samo izven sebe. Zase pa ti ljudje nimajo ne časa ne volje, da bi si pogledali v dno duše.«

Cajtenčca zaključuje svojo obtožbo s čepom: »Kje je slovenski Herkules, ki bo izkidal ta smrdljivi Avgijev hlev?«

Meca je polna....!

Vsaka stvar ima svoje meje in nikjer ni zapisano, da bi ravno potrpljenje bilo neskončno!

Vprav taka ugotovitev mi je šinila skozi zobe — ko sem komaj vrgel z rok lopato, s katero sem zasul zadnji voz repe...

No, da Vam bo jasno, za katerim grmom tiči zajec. (Zajec je sicer zakonito zaščiten »zverina« in zato moram jako previdno laziti po grmovju. Poleg tega moram še povedati, da imam opraviti z domačim in ne z divjim zajcem.)

Potrpljenje mi namreč popušča vsled neprestanih vprašanj; zakaj sem utihnil, če se mi je pero zlomilo, če »štrajkam« zaradi preniklih honorarjev itd. Vsem tem radovednežem in tudistim, ki bi me s takimi in podobnimi vprašanji nadlegovali v bodoče, bodi pojasnjeno, da na honorarje sploh ne reflektiram, da imam pero, ki se s pisanjem samo ostri in da sem tudi v pogovorih toliko demokratičen, da dam tudi drugim priliko za izražanje!

Saj Vam je še v spominu, da sem se zadnje čase ukvarjal z gnojilno vrednostjo naše zemlje, o kalijevih, fosfornih, dušičnih, humuznih in podobnih revirjih, v katerih skoro zastoj koplje te dragocene surovine in jih po smešno nizkih cenah prodajamo — da si s tem vlečemo in podaljšujemo naše životarjenje?

Duple pri Kranju

Tudi v naši vasi je kmetška mladina spoznala, da se more le v lastni, neodvisni kmetški organizaciji Društva kmetških fantov in deklet pripravljati za vse naloge, ki nas čakajo v bodočnosti. Prebujeni fantje in dekleta smo spoznali, da si moramo v skupnem, tovariškem delu večati svojo izobrazbo in utrjevati svojo kmetško zavest. Zato smo si ustanovili svoje društvo. V nedeljo 7. t. m. smo imeli ustanovni občni zbor, katerega se je udeležilo prav veliko število kmetške mladine. Zvezo je zastopal delegat tov. Drago Košmrlj, ki je v svojem obširnem govoru razložil, zakaj se mora kmetška mladina združevati, kakšen je namen in delo naših društev. Prikazal je stanje kmetškega ljudstva v preteklosti in sedanjosti in poudarjal, da more le sloga in delo rešiti vse, ki so tlačeni in ponižani. Po podrobnem pretresu vseh vprašanj, ki se tičejo društvenega delovanja, smo izvolili odbor, ki bo vodil naše mlado društvo.

Razhajali smo se v zavesti, da nas čaka obilo dela, ki ga moramo izvršiti. Pogum nam daje spoznanje, da smo se priključili veliki armadi kmetške mladine po vsej Sloveniji, ki hoče delati za boljše življenjske pogoje slovenske vasi.

Društvo kmetških visokošolcev »Njiva« razpuščeno

Kraljevska banska uprava je z odlokom z dne 3. novembra t. l. razpustila Akademski agrarni (kmetški) klub »Njiva« radi prekoračenja delokroga in ravnanja zoper državni red. Policija je zapečatila društveno sobo in zalepila vse imetje.

S tem je uničeno edino kmetško društvo na naši univerzi, kjer so se slovenski kmetški viso-

Čeprav sem pri zaključkih podrčeval, da od rešitve tega vprašanja zavisi gospodarsko blagostanje, politični razvoj in kulturno življenje in da na tej niti visi obstoj narodov in držav, na žalost moram pribiti, da se še do danes ni nihče postavil po robu in me postavil — na laž (pa čeprav je bila pričujoča razprava objavljena tudi v kmet. strokovnem listu)!

Brez dvoma bi se bil javno izjavil, da sem pripravljen prostovoljno zapustiti javno pozornico in se zateči — v umobolnico, če bi me ne bodrili z zadoščenjem vsi oni, ki ste mi pritrjevali z osebnimi izjavami v privatnih razgovorih. Zato sem prostor v oni prečudni hiši stavil na razpolago drugim...

Nekaj časa kar nisem mogel verjeti svojemu pregrešnemu mnenju, da imamo mnogo preveč kričavih patriotov, a toliko premalo iskrenih pobornikov, potem pa sem zapadel svoji kmetijski lastnosti (ki pač nima smisla za filozofiranje), vdal sem se prepričanju, da je pač gnoj ono najstanovitnejše zlato, ki ga ne morejo razvrednotiti vse borzne špekulacije sveta...

Gnoj je torej predpogoj ugodnega razvoja, blagostanja in splošnega zadovoljstva. Zato naj bo naše glavno težišče v tem, da najdemo in ohranimo čim največ te dragocene surovine — ki pa je ne smemo prodajati po slepi ceni!

In če kdo izvoža gnoj v kakem temnem kotu ali vratolomnem prepadu, naj nikar ne vrta po njem in s tem omogočuje izparivanje njegovih najdragocenejših sestavin — pač pa naj si dobro zaznamuje in zapomni mesto. Saj bo prišel čas, ko bomo z združenimi močmi pometali in posvetili tudi v najtemnejše kote in se brez nevarnosti spustili v najglobokejše prepade! Čim starejši in kolikor dalje od solca in vetra leži gnoj — več je vreden!

Ko bo zbeal podatke...

Nekajkrat sem že poskusil razčistiti zagonetko, ki se vije okrog g. Franceka Zebota in ki mu očitajo nekrščanski ljudje in cajtenge, da je prejemal od bivšega Živkovičevega režima čisto čedne denarce v jugoslovanski valuti.

G. Francek Zebot je namreč prvak katoliške stranke in stoji trdno na njenih moralnih načelih. Za svoje zasluge je bil imenovan za mariborskega podžupana, čeprav je voditelj svoje stranke v pismih na Živkovičevega bana v Ljubljani temeljito zdelal. Tedaj mu namreč niso bili nevarni. Šlo je tudi za to, ali naj tudi kandidira na Jevtičevi kandidatni listi po vzoru svojega prijatelja prof. Vesenjaka, ki se je za ta skok odločil, a ga kasneje iz tehtnih razlogov preklical.

Kar javno sem prosil g. Zebota naj pove kako je z valuto in ga pozval, naj radovednežem in hudobnežem zaveže špičaste jezike.

Rečem, da naravnost še nisem dobil odgovora, pač pa sem po ovinkih zvedel, da bo pojasnil zadevo ko zbere potrebne podatke. Tako je tudi prav. Vsak je svoboden in dela, kar hoče. Krščanska načela so vredna, če kaj ne-sejo, če pa nič, naj se grejo solit.

No, secbus!

V najboljšem z mehko pestjo pisanem in če se ne motim tudi najbolj poštenem sodobnem dnevniku, ki velja obenem za neko uradno glasilo družbe kratkosrajnikov, sem bral pretečene dni — čeprav nisem nobena »bravina« — tole za naše fejest fante z lojem zabeljeno čorbo:

»Na podlagi zavitega in neresničnega poročanja nekaterih listov o zborovanju mladinske JRZ v Beogradu bi mogla nepoučena javnost soditi, da je Zveza fantovskih odsekov sodelovala pri tej prireditvi. V resnici se tega zborovanja ni udeležila ali kakorkoli sodelovala niti Zveza fantovskih odsekov, niti katero v njej včlanjeno društvo. Tudi ni nihče nastopil pri tem zborovanju v članskem kroju Zveze fantovskih odsekov. Smatramo za potrebno, da to javno pojasnimo, ker hočemo strogo varovati za Zvezo fantovskih odsekov značaj izključno mladinsko-

vzgojne organizacije, ki po svojem bistvu ne more sodelovati v kakršnikoli strankarski politiki. To načelo je bilo soglasno poudarjeno na ustanovnem obnem zboru Zveze fantovskih odsekov in so bili soglasno sprejeti ustrezajoči sklepi glede na sodelovanje pri političnih prireditvah, glede na nošnjo članskega kroja in glede na petje naše himne.«

Hvala Bogu, da našega »Kmetkega list« ni bilo med tistimi manjvrednimi časopisi, ki so se upali predrzno in zavito pisati o teh mladih borcih, ki so, kar je res, samo romali tja doli v naš lepi Beligrad. Jaz kot pošteničina sem bil zapisal o tej čorbi, kakor je bilo res, samo tole:

»Slovenski fantje in dekleta, ki jih je prišlo v Beograd s salezijansko godbo nad 250, so priredili voditelju stranke prisrčne ovacije, za katere se je dr. Stojadinović zahvaljeval globoko nagnjen iz avtomobila in z mahanjem desnice ter vzklikanjem: »Bog živi, slovenski fantje — Zdravo!«

Novodobni rokovnjač

Znano bo že našim čitateljem, da je iz niške kaznilnice pobegnil zloglasni ropar Jože Urbanč iz Mrtvice pri Krškem.

Zdaj se klati po Dolenjskem, kjer ljudje brezupno trepečejo pred njim. Domišljija in strah mu ustvarjata sloves rokovnjača. Doslej je po begu vlomil pri posestniku Jožetu Kosovanu v Jelšah in odnesel 20 tisoč dinarjev.

V soboto se je Urbanč nenadoma pojavil v domači hiši, kjer gospodari starejši brat France. Jože je navalil na Franceta in ga vpričo prestrašene žene in njene sestre začel obdelovati s samokresom po glavi in po telesu ter ga precej poškodoval. Urbanč sumi namreč brata, da ga izdaja orožnikom. Ves okrvavljen je odšel France k zdravniku in dogodek prijavil orožnikom.

V nedeljo se je z avtomobilom pripeljal v Krško in veseljačil kakor fant po vasovanju. Orožniki so bili o tem kmalu obveščeni in so prišli iz te družbe šest ljudi, toda Urbanča — ni bilo med njimi.

Tako se pleče »slava« tega novodobnega rokovnjača. Opozarjamo ljudi, naj v lastnem interesu pomagajo varnostnim oblastem, da ta junak pride čimprej tja, kamor spada.

Zmešnjava v naslovih

V ponedeljek sem premišljeval, kaj bi sporočil s svojega mlatiškega romanja, ko dobim v roke vzgleden slovenski in včasih jugoslovanski list »Slovenec«. Začnem ga prebirati, pa glej satana, kar samo od sebe se mi je iz naslovov pokazalo tole, kar vam neokrnjeno povem v premišljevanje. Zaradi točnosti in da ne bo zamere, sem na koncu vsakega naslova pripisal stran »Ponedeljskega Slovenca« z dne 8. novembra v letu Gospodovem 1937, s katere sem si dotični naslov izpisal in kjer ga vsak prijatelj lahko tudi v izvirniku prečita. Skupaj se glasi takole:

»Še eno drugo želo... (1) Kopiramo (3) — po naključju (1) naša društva (3) Stanje državnega prvenstva (4) Jedinstvo: (4) SK Planina v Mariboru (4)

Kaj pravite? Meni se zdi, da lepše tudi jaz ne bi mogel napisati, čeprav z vsem spoštovanjem do prijateljev in sovražnikov ostanem samo to, kar sem bil in kar na večne čase bom!

Domači dogodki

× Svinjski sejem v Mariboru. Na svinjski sejem v Mariboru 5. t. m. je bilo pripeljanih 319 svinj. Cene so se gibale takole: mladi prašiči 5—6 tednov stari, kos 65—100 din; mladi prašiči 7—9 tednov stari, kos 85—105 dinarjev; mladi prašiči 3—4 mesece stari, kos 130—170 dinarjev; mladi prašiči, 5—7 mesecev stari, kos 210—340 dinarjev; prašiči 8—10 mes. stari, kos 350—440 dinarjev; prašiči 1 leto stari, kos 620 do 780 dinarjev; prašiči 1 kg žive teže 6—7,50 dinarjev; prašiči 1 kg mrtve teže 9—11 dinarjev. — Prodane so bile 104 glave.

× Zaradi odpravljanja telesnega plodu so bili v Celju pred kratkim obsojeni tile: Ana Filipičeva (ki je bila že lani zaradi istega delikta obsojena na 1 leto in 3 mesece) na 1 leto 6 mesecev zapora. Maks Štern na 3 mesece zapora. Alojzija Šternova, Ignac Javornik in Maks Arnšek vsak na 2 mesece zapora. Filipičeva je bila obsojena nepogojno, ostali pa pogojno za dobo treh let. Trije obtoženci so bili oproščeni. Vsi obtoženci so iz Celja.

× S kolesom v smrt. V Poljanski dolini je blizu Podpulferca pred kratkim zvečer s kolesom zdrknil po cestni škarpri posestnikov sin Janez Porenta in se tako potolkel, da se je onesvestil. Ker je v takem stanju zdrknil na obraz v Brezniški potok, je seveda utonil. Pokojni, ki je bil šele 30 let star, je bil priden fant in ga obžalujejo vsi, ki so ga poznali. Truplo so izročili materi zemlji na Stražiškem pokopališču. Naj mu bo pokoj sladak, njegovim pa naše sožalje.

× Na Cvenu pri Ljutomeru je posestniku Francu Kovačiču pogorel skedenj s senom, slamo in raznim orodjem. Na Cvenu in po sosednjih vaseh se v zadnjem času tako naglo vrste požari, kjer ni mogoče pojasniti vzroka, da vsi upravičeno sumijo, da je na delu zločinska roka. Orožniki se trudijo, da bi to razjasnili, vendar doslej še niso imeli uspeha.

Hranilne knjižice

vrednostne papirje vnovčuje po najboljši ceni in takojšnjemu izplačilu, izpostuje vse bančne, denarne, kreditne in blagovne posle najkulantneje

ALOJZIJ PLANINŠEK

trgovska agentura bančnih poslov
LIUBLJANA, Beethovnova ulica 14

I. nadstropje Telefon 35-10

× Dva nova naša parnika so v ladjedelnici v Splitu, ki je last družbe Jadranska brodogradilišča d. d., zadnjo soboto svečano spustili v morje. Parnika sta last Jadranske plovidbe. Svečanosti, ki predstavlja pomemben dogodek v razvoju našega ladjedelstva, so prisostvovali številni ministri. Parnika imata po 500 bruto registrskih ton in sta krščena na ime »Šumadija« in »Sarajevo«.

× V Zgornji Sv. Kungoti sta se na seniku igrala 6letni Stanko Nedog in njegov 9mesečni bratec Joško. Po nesreči sta otroka padla skozi lino na kameniti tlak. Mlajši je mrtev, starejši pa le poškodovan in so ga prepeljali v mariborsko bolnico.

× Iz bede v sleparijo je zašel 26letni kmet-ski sin Martin Škerjanc iz Stiške vasi pri Cerk-ljah. V času brezposelnosti je spoznal, kako lju-dje radi poslušajo obljube za službe in tudi kaj dajo zanje. Tako je začel s tem slepariti in si na grd način služiti kruh. Opeharil je več lahko-vernih ljudi, zdaj pa že sedi v policijskih zaporih v Ljubljani ter bo po končani preiskavi izročen sodišču. Pri tej priliki opozarjamo ljudi, naj ni-kar ne nasedajo lahkomišljenim obljubam. Kruh je danes trd in si ga je treba priboriti.

× V gozdu je delal denar Farnc Jerman iz Češnjic, občina Sv. Peter v novomeškem okraju. Orožniki so mu prišli na sled in so ga končno aretirali v hiši posestnika Cerovška v Novi gori. Mož se je skušal izvit, toda kmalu so našli pri-prave za ponarejanje 10 in 20 dinarskih kovan-cev in tudi dobro izdelan 10 dinarski novic, ki pa na žalost ni imel pravega cvenka. Pod težo teh okoliščin je Jerman svoje delovanje priznal in vklejen ter v spremstvu orožnikov odromal v zapore novomeškega sodišča.

× Pod osebni vlak se je vrgel blizu ljubljans-kega letališča mizar-ski pomočnik Ivan Senger z Viča. Bil je takoj mrtev in so ga našli strahot-no razmešarjenega na progi. Obupanec zapušča ženo in dva otroka. Kaj ga je gnalo v tako smrt, je ostalo uganka.

× Starinska slika Marije s skupino otrok je izginila iz cerkvice v Štepanji vasi. Baje se je pred časom za to oljnatno sliko zanimal starejši tuj moški, ki je hotel na vsak način kupiti po-dobo od cerkvenega predstojništva. Ker ni bilo iz kupčije nič, sumijo, da si je zdaj pač na tak način prisvojil sliko in izginil z njo.

× Kolki na izvršilnih predlogih. Prizadeti naj upoštevajo razpis finančnega ministrstva, ki je bil objavljen v reviji »Pravni život« št. 9 in 10. Po tem razpisu je treba kolkovati izvršil-ne predloge s 30 Din in ne več s 25 Din, kakor doslej. Razpis vsebuje avtentično pojasnilo k zakonu o taksah. Nova taksa 30 Din se bo po-birala do 1. januarja 1938, ko stopi v veljavo enotni zakon o izvršbi in zavarovanju ter z njim tudi ustrezne določbe zakona o sodnih taksah.

× Okrajnega živinozdravnika so okradli v Kranju neznani vlomilci, ki so obiskali stano-vanje veterinarja Vinka Bedenka. Iz steklene omare v ordinacijski sobi so odnesli štiri pre-cizne lovske puške, celo zalogo nabojev in več daljnogledov. Puške in daljnogledi so bili v platnenih futeralih in so dobro ohranjeni; ves plen je vreden nad 21.000 Din. Orožniki domne-vajo, da so tatovi odnesli orožje v Ljubljano, kjer ga bodo skušali spraviti v denar.

× V Št. Pavlu pri Preboldu sta v nedeljo 7. t. m. v krogu ožjih znancev in sorodnikov ob-hajala zakonca Štefan in Helena Šibila zlato po-roko. Vsi, ki vedo in občutijo zakonsko življenje, koliko težav in bridkosti je treba prebresti, da se taka redkost obhaja, gotovo jubilatoma iskreno čestitajo. Kljub temu pa sta še oba zelo zdrava in močna, posebno še on, ki je znan kot šegav in dobrodušen veseljak, znan po domačem imenu »Lajnarjev Štefan«. Kot dobremu in vest-nemu kmetu mu ob tem redkem jubileju prav toplo čestitamo in želimo še mnogo srečnih let.

× Blizu Lake pri Šmiklavžu na Dravskem polju je neki avtomobilist povozil 30letno Ma-rijo Lebarjevo iz Slovenje vasi. Nezavestno so prepeljali v mariborsko splošno bolnico, kjer

Mislili so, da je
Majdkina oblekca
bela...

...dokler ji ni stric obrisal
solz s svojim robcem –
opranim z Radionom!

Tudi Vi, ki niste več novinka v gospodinjstvu, mislite morda, da je Vaše perilo belo. Primerjajte ga pa enkrat s perilom, opranim z Radionom. Razložek je očiten ter Vas bo prepričal: z navadnimi sredstvi oprano pe-rilo izgleda sivkasto v primeri s perilom, opranim z Radionom. Nič čudnega: navadna pralna sredstva sa-mo površno odpravijo nesnago, medtem ko kisikovi mehurički skupaj s peno dobrega Schichtovega mila, ki ga vsebuje Radion, prodirajo skozi tkanino in jo operejo tako, da postane »Radion-bela«. Uporabite pri pri hodnjem pranju perila Radion, pa ne boste nikoli več uporabljali kakršne-gakoli drugega pralnega sredstva!

Schichtov
RADION
pere sam

pa je kmalu izdihnila. Državno tožilstvo je odredilo raztelesenje trupla ponesrečene pokoj-nice.

× Dvojen beg iz življenja. Na Janževem vrhu na Pohorju so našli na smrekovi veji obešenega 40letnega posestnikovega sina Ru-dolfa Hafnerja iz Sv. Lovrenca na Pohorju. — V gozdu nad Pekrami se je obesil delavec Aloj-zij Knehtl. V obeh primerih je ostal vzrok samomora neznan.

× Karl Prelesnik — 80letnik. Daleč na-okoli znani turist, lovec, dolgoletni župan, po-sestnik in gostilničar v Stahovici Karl Preles-nik je praznoval te dni 80letnico rojstva. Mi

mu kot kmetskemu pokretašu in prijatelju želi-mo še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

× V Hrastovcu pri Poljčanah sta se smrtno sovražila brata Martin in Josip Sajk. Končno se je starejši brat naveličal prepira in se je pri posestniku Lorberju udingal za hlapca. Po enkrat na teden pa je obiskal dom, kjer je go-spodaril očim. Pri zadnjem obisku je med bra-toma spet prišlo do prepira in tedaj je mlajši Martin zabodel starejšega Jožeta z nožem na-ravnost v srce. Ranjeni brat je bil v nekaj tre-nutkih mrtev, morilec pa je pobegnil, a so ga orožniki kmalu izsledili in ga izročili sodišču v Slovenski Bistrici.

Io in ono

Na razstavi v stekleni krsti

Ze več kot tri leta je v stekleni krsti razstavljeno truplo mlade ženske, ki so jo pred tem časom našli umorjeno na cesti proti Sidneyu v Avstraliji.

Avstralska vlada je tedaj razpisala veliko nagrado za tistega, kdor bi mogel pojasniti skrivnostni zločin. Da bi olajšala preiskavo in vzbudila zanimanje čim širših krogov, je v Sidneyu na policiji razstavila truplo umorjene v stekleni krsti. Doslej si je na tej svojevrstni razstavi ogledalo umorjenko nad 300 oseb, vendar je ni nihče izmed njih spoznal in tudi nihče ni mogel navesti nobenih podatkov o njej.

Po tem brezupnem prizadevanju je sedaj avstralska vlada poslala krsto s truplom v London, kjer je odslej umorjenka razstavljena v isti stekleni krsti na policijskem ravnateljstvu. Razjasnitev zločina je vzela v roke londonska policija, vendar je malo upanja, da bi londonski policisti imeli kaj več sreče kakor njih avstralski tovariši.

Tragedija nevarnega norca

Letos poleti je zažgal več raznih poslopij 40letni Ivan Oletič iz Hlapčine, občina Sv. Martin ob Muri. Poleg tega je hotel vreči v Muro nekega otroka, ki so ga pa ljudje še pravočasno rešili. Nekega 5letnega dečka je posadil v čoln in ga prevrnil. Deček je tedaj skočil v reko in valovi so ga odnesli kakih 100 metrov daleč. V zadnjem trenutku se je ljudem posrečilo, da so fantiča rešili.

Po preiskavi so poslali Oletiča na opazovalnico v Zagreb, a možak je trdil, da je zdrav. Zatrjeval je, kako so ga v čakovski bolnici zdravniki proglasili za tako pametnega, da bi bil lahko za župana.

Pred sodiščem je Oletič nato povedal, da pozna papeža, ki da je »trgovec z narodi«. O Kristusu je dejal, da se je rodil v Hlapčini št. 1. Glede papeža je še vedel povedati, da tehtja 135 kilogramov.

Po takih izjavah se je sodišče prepričalo, da ima opraviti z norcem. Zato bo moral po sodnem sklepu Oletič za vse življenje v Lepoglavo, kjer ga bodo zdravili in mu zabranili nadaljnje zločine.

Zaslужek z grbo

Vraževnost tistih »boljših« krogov, ki ne vedo kam z denarjem in ga hodijo zapravljati v mednarodno igralnico v Monte Carlo, je spravila Francoza Andreja Peligonua na izvirno in dobičkanosno misel. Mož je namreč izvedel, da bogataši, ki hodijo v Monte Carlo igrati, pričakujejo sreče v igri, če smejo pred vstopom v igralnico pogladiti kakega grbca po njegovi grbi.

Misel na grbo in na dobiček, ki bi mu ga v Monte Carlu lahko donasala, možakarju ni dala miru. Smola je bila le v tem, da je bil Francoz lepo raščen. Končno se mu je pa le posvetilo. Dal si je napraviti umetno grbo, ki si jo je pritržil pod elegantno obleko na hrbet. Tako »popravljen« se je podal v Monte Carlo ter se postavil pred igralnico, da so bedasti bogataši po mili volji lahko božali njegovo »grbo«.

Nov poklic se je Francozu sijajno obnesel. Kdor je namreč pri igri dobil, ga je bogato nagradil. Mož bi bil obogatel, da ni posegla vmes zavist. Uprava igralnice je namreč zavohala, da Francozova grba ni pristna, pa mu je prepovedala nadaljnjo izvrševanje poklica.

Važnejša radio predavanja

od 14. do 21. novembra 1937.

Nedelja, dne 14. novembra, 11.00: O Antonu Foersterju. — 17.00: Po premovanju. — 19.30: Kulturne vrednosti naše države.

Ponedeljek, dne 15. novembra, 18.00: Blagorodnja in plemensko zdravstvo.

Torek, dne 16. novembra, 11.00: Iz življenja gluhomih. — 18.40: Kolektivizacija življenja.

Sreda, dne 17. novembra, 18.00: Rast v poštenost.

Četrtek, dne 18. novembra, 19.30: Savez Sokola kraljevine Jugoslavije.

Petek, dne 19. novembra, 11.00: Slovenska Kočevska in Koštel. — 18.00: Kaj vse slišijo starši o šoli.

Sobota, dne 20. novembra, 18.40: Izvoz našega lesa. — 19.30: Razvoj kmetijskih šol v Jugoslaviji. — 20.00: O zunanji politiki.

Živinski sejmi

Na zadnji živinski sejem v Mariboru je bilo prignanih konj 146, žrebet 21, volov 124, bikov 19, juncev 38, krav 406, telic 97, telet 6, skupaj 357 glav. Prodanih pa je bilo 306 glav. Cene so bile naslednje: voli 4'50 do 5'50 din, biki 3'50 do 4'75 din, junci 3'75 do 4'25 din, krave 2'50 do 4'50 din, telice 4'50 do 5'50 din, teleta 5'50 do 6 din za kg žive teže. Konje so prodajali po 500 do 5500 din.

Sejmi

14. novembra: pri Sv. Barbari (v Halozah).
15. novembra: na Vranskem, v Gornji Radgoni, Poljčanah, Radečah (Zidani most), Šmartnem pri Litiji, Grahovem, Trbovljah.
16. novembra: v Metliki, Kamniku, Ormožu, Ptuj, Dol. Lendavi, Bogojini.
17. novembra: v Ljubljani, Trzinu, Brezicah, Celju, Hrastniku-Dolu, Mariboru, Ptuj, Trbovljah.
18. novembra: v Črnomlju, Vrhniki, Šmihel-Stopičah, Senožitih, Turnišču.
19. novembra: na Raki, v Mariboru, Ptuj, Ljubnem, Podredu, Slov. Gradcu, Sv. Juriju pri Celju-okolica.
20. novembra: v Domžalah, Kamniku, Školji Loki, Trzinu, Brezicah, Celju, Hrastniku-Dolu, Mariboru, Prevaljah, Sevnici, Trbovljah.

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43'—
1 nemška marka	Din 17'45
1 avstrijski šiling	Din 8'80
1 švicarski frank	Din 10'—
1 angleški funt	Din 215'—
1 češkoslovaška krona	Din 1'52
1 italijanska lira	Din 2'28
1 francoski frank	Din 1'42

Kmetijski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo **v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1**

Telefon št. 28-47

Rač. pošt. hran. št. 14.257

Brzjavlj: Kmetiskidom

Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

Daje kratko-
ročna posojila

Izvršuje
ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

Nove vloge
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune

POZOR!

Ta inserat dobro prečitajte!

Blago za zimske moške suknje, površnike, ženske plašče, moške in ženske obleke, barhente, flanele, pletene jopice, triko maje in hlače, zimske rjuhe in deke, kovtre, damske in moške dežnike vseh vrst i. t. d. dobite najceneje edino pri

splošno znani domači trdki

F. I. Goričar, Ljubljana

Sv. Petra cesta 29 in 30

Na zalogi tudi velika izbira izgotovljenih damskih in otroških plaščev in hubertusov. — Pri nakupu nad din 100— dajemo robček, nad din 200— nogavice zastoj, in sicer le, ako se sklicujete na današnji inserat.

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ULICA 23
TELEFON ŠTEV. 25-52